

PREZYDENT OLSZTYNA

URZĄD MIASTA OLSZTYNA

UID:

Olsztyn, dnia 11.03.2026r.

Znak sprawy: BRM.0003.148.2026

Nr dokumentu: 12272.03.2026

Pani

Zdzisława Tołwińska

Radna Miasta Olsztyna

Szanowna Pani Radna,

W odpowiedzi na złożoną interpelację z dnia 23 lutego 2025 r. dotyczącą dostępności systemu wsparcia i schronienia dla osób uciekających przed przemocą domową przedstawiam informację o funkcjonowaniu Ośrodka Wsparcia dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży oraz o pozostałych jednostkach świadczących wsparcie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

I. Ośrodek Wsparcia dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży (funkcjonujący w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej)

Organizacja pomocy w ośrodku

Osoby doświadczające przemocy domowej mogą uzyskać wsparcie w Ośrodku Wsparcia dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży przy ul. Jagiełły 5/11 wraz z filią przy ul. Kościuszki 14/6 w Olsztynie. Ośrodek ten jest lokalną placówką instytucjonalnej opieki dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, obejmującą swym zakresem działania teren Gminy Olsztyn. Zasady funkcjonowania tego typu placówek określa Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz.U. z 2024 r., poz. 169). Zgodnie z obowiązującymi przepisami pobyt w ośrodku przyznawany jest co do zasady na okres do 12 miesięcy. W uzasadnionych przypadkach pobyt mieszkańca domu może zostać przedłużony ponad 12 miesięcy, jednak nie dłużej niż o kolejne 6 miesięcy, na co wskazuje § 6 ust. 1 wskazanego wyżej Rozporządzenia. Decyzję w tej sprawie podejmuje Starosta na uzasadniony wniosek mieszkańca, po uzyskaniu opinii kierownika domu.

Należy wskazać, że Ośrodek Wsparcia dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży – zgodnie ze swoją funkcją oraz obowiązującymi przepisami, przeznaczony jest dla kobiet będących w ciąży oraz matek sprawujących opiekę nad małoletnimi dziećmi. Oznacza to, że dzieci, które ukończyły 18 rok życia, zgodnie z obowiązującym prawem uznawane są za osoby pełnoletnie. W sytuacjach, w których matka zgłasza się po pomoc wraz z dzieckiem pełnoletnim, każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie podejmuje wówczas działania mające na celu zapewnienie wsparcia adekwatnego do sytuacji życiowej osoby zgłaszającej, w tym poprzez wskazanie innych dostępnych form pomocy lub placówek wsparcia przeznaczonych dla osób dorosłych.

Aktualny stopień wykorzystania miejsc w ośrodku

Ośrodek Wsparcia dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży wraz z filią dysponuje łącznie 25 miejscami. Na dzień 10 marca 2026 r. w Ośrodku przebywa 14 osób, w tym 5 kobiet oraz 9 dzieci. Ośrodek funkcjonuje w dwóch lokalizacjach. Placówka główna mieści się przy ul. Jagiełły 5/11 w Olsztynie, natomiast filia Ośrodka zlokalizowana jest przy ul. Kościuszki 14/6 w Olsztynie. Obecnie wszystkie pokoje w placówce przy ul. Jagiełły 5/11 są zajęte. Do zamieszkania w filii Ośrodka uprawnione są osoby, których dochód jest wyższy od odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, tj. 1010 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 823 zł na osobę w rodzinie. Na dzień sporządzenia odpowiedzi, żadna z osób nie kwalifikuje się do pobytu w filii Ośrodka.

W przypadku braku wolnych miejsc w Ośrodku Wsparcia dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży podejmowane są działania mające na celu zapewnienie osobie potrzebującej pomocy wsparcia w innych placówkach lub formach pomocy.

Formy pomocy w ośrodku

Zakres i standard świadczonych usług określa rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Zgodnie z powyższymi przepisami Ośrodek Wsparcia zapewnia mieszkankom oraz ich dzieciom kompleksową pomoc obejmującą w szczególności:

- pomoc interwencyjną, polegającą na zapewnieniu schronienia i bezpieczeństwa osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym ochrony przed przemocą oraz wsparcia w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej;
- pomoc w zaspokajaniu potrzeb bytowych, obejmującą zapewnienie całodobowego, okresowego pobytu w odpowiednich warunkach lokalowych, w tym udostępnienie pomieszczeń mieszkalnych oraz warunków do przygotowywania posiłków, utrzymania higieny osobistej i prowadzenia gospodarstwa domowego;
- pomoc opiekuńczo-wspomagającą, polegającą na wspieraniu matek w sprawowaniu opieki nad dziećmi, udzielaniu pomocy w sytuacjach choroby, a także w załatwianiu spraw osobistych, urzędowych oraz w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej;

- pomoc specjalistyczną, obejmującą wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, socjalne i prawne, a także działania ukierunkowane na wzmocnienie kompetencji rodzicielskich oraz przygotowanie mieszkanki do samodzielnego funkcjonowania po opuszczeniu Ośrodka.

Realizacja wskazanych form wsparcia ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa matkom i ich dzieciom oraz stworzenie warunków sprzyjających przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej oraz osiągnięciu samodzielności życiowej.

W sytuacji braku możliwości przyjęcia do Ośrodka, osobie potrzebującej wsparcia proponowane są inne dostępne formy pomocy, w szczególności skierowanie do innych ośrodków wsparcia lub specjalistycznych ośrodków dla osób doświadczających przemocy (m.in. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Olsztynie przy ul. Bałtycka 37, Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Ich Dzieci Ofiar Przemocy w Olsztynie prowadzony przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej). Proponowane jest również wsparcie pracownika socjalnego, poradnictwo specjalistyczne, a także pomoc w uzyskaniu świadczeń z pomocy społecznej oraz innych form wsparcia instytucjonalnego.

Ośrodek Wsparcia dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży jest placówką, w której jednocześnie przebywa kilka matek z małoletnimi dziećmi. W związku z tym szczególnie istotne jest zapewnienie bezpieczeństwa oraz odpowiednich warunków bytowych wszystkim mieszkańcom. Z uwagi na charakter placówki oraz konieczność uwzględnienia potrzeb zdrowotnych mieszkańców, w tym występujących u części dzieci oraz dorosłych alergii, a także ograniczeń lokalowych i organizacyjnych, Ośrodek nie przewiduje możliwości przebywania zwierząt na jego terenie. Dodatkowo, zachowania szczególnej ostrożności wymagają okoliczności, gdy wobec rodziców dzieci przebywających w Ośrodku został ustanowiony zakaz posiadania zwierząt (w związku z doświadczeniem pogryzienia przez psa). W ostatnich latach nie odnotowano sytuacji, w której mieszkanka ubiegałaby się o przyjęcie do Ośrodka wraz ze zwierzęciem. W przypadku pojawienia się takiej sytuacji pracownicy podejmują działania mające na celu wskazanie możliwych rozwiązań w zakresie zapewnienia zwierzęciu czasowej opieki, np. przy wsparciu rodziny, osób bliskich lub innych podmiotów mogących zapewnić taką opiekę.

Kobiety znajdujące się w sytuacji braku pracy zarobkowej mogą korzystać z form wsparcia oferowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie, w tym m.in.:

- świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
- świadczeń rodzinnych,
- wsparcia w ramach programów aktywizacji zawodowej,
- pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia,
- poradnictwa zawodowego i społecznego,
- pomocy rzeczowej oraz wsparcia w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych.

Wobec kobiet aktywnych zawodowo podejmowane są działania mające na celu wsparcie w organizacji opieki nad dziećmi, w tym m.in. poprzez:

- pomoc w uzyskaniu miejsca w żłobku, przedszkolu lub innych formach opieki nad dziećmi,
- wsparcie pracownika socjalnego w organizacji opieki instytucjonalnej lub środowiskowej,
- kierowanie do placówek wsparcia dziennego,
- współpracę z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka.

Jednocześnie należy podkreślić, że każda sytuacja osoby zgłaszającej się po pomoc jest rozpatrywana indywidualnie, a działania podejmowane przez służby społeczne mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa oraz możliwie najpełniejszego wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej.

II. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej

Organizacja pomocy w ośrodku

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Olsztynie (dalej SOW) przy ul. Bałtyckiej 37A jest placówką związaną ze środowiskiem osób doznających przemocy oraz pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Działania Ośrodka służą bezpieczeństwu i ochronie osób doznających przemocy domowej, a także czasowej izolacji od źródeł kryzysu oraz skutecznej i intensywnej pomocy interwencyjnej.

Osoba, która zgłasza się do SOW i spełnia warunki do przyjęcia na pobyt całodobowy, jest kwaterowana przez pracownika Ośrodka. Podczas pobytu w Ośrodku sporządzana jest diagnoza sytuacji klienta, w której zawarte są szczegółowe informacje dotyczące sytuacji socjalno-bytowej, jego zasoby, indywidualny plan pomocy osobie dorosłej, który będzie realizowany w trakcie pobytu w Ośrodku. W przypadku dzieci przebywających wraz z rodzicem/opiekunem, sporządzany jest „Plan pomocy dziecku”, który dotyczy sytuacji małoletniego. Wszczynana jest procedura Niebieskiej Karty (jeżeli nie jest już prowadzona). Kierownik SOW zawiera umowę na pobyt w Ośrodku z reguły na okres jednego miesiąca. Jeśli istnieje potrzeba przedłużenia pobytu, sporządzany zostaje aneks do umowy na kolejny miesiąc. W czasie całodobowego pobytu, podopieczni SOW objęci są specjalistyczną pomocą psychologiczną, prawną, socjalną, terapeutyczną, pedagogiczną, a także grupowymi formami wsparcia. Zespół SOW współpracuje z pracownikami socjalnymi MOPS, dzielnicowymi, zespołem interdyscyplinarnym, kuratorami, psychologami i pedagogami szkolnymi, asystentem rodziny oraz innymi instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Aktualny stopień wykorzystania miejsc

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Olsztynie dysponuje 15 miejscami noclegowymi rozmieszczonymi w trzech pokojach (z łazienkami), z czego na dzień sporządzenia odpowiedzi zajęte są 3 miejsca. Zgodnie z regulaminem SOW, na terenie Ośrodka obowiązuje zakaz posiadania zwierząt, ale w wyjątkowych przypadkach jest to możliwe za zgodą kierownika SOW.

Formy pomocy w ośrodku

Zgodnie z regulaminem SOW osoba korzystająca ze schronienia ma obowiązek osobistego sprawowania pieczy nad przebywającymi wraz z nią dziećmi. W razie potrzeby pracownicy Ośrodka wskazują listę pobliskich placówek (przedszkola, żłobki, szkoły) do których rodzic może zapisać swoje dzieci, dodatkowo dzieci kierowane są również do odpowiednich specjalistów lub placówek udzielających wsparcia psychologicznego. Rodzice (opiekunowie) przebywający w Ośrodku objęci są pomocą pedagoga w formie konsultacji indywidualnych, poradnictwa oraz wsparcia w zakresie kompetencji wychowawczych.

Osoby przebywające w Ośrodku mogą liczyć na różnorodne formy wsparcia, m.in.:

- zapewnienie bezpiecznego schronienia i podstawowych warunków bytowych,
- pomoc psychologiczną i wsparcie terapeutyczne,
- pomoc prawną (np. w sprawach rozwodowych, alimentacyjnych czy dotyczących przemocy),
- wsparcie pracowników w rozwiązywaniu problemów życiowych,
- pomoc w poszukiwaniu pracy i usamodzielnieniu się,
- doraźne wsparcie w opiece nad dziećmi oraz organizację zajęć dla dzieci,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i świadczeń socjalnych.

Pobyt w Ośrodku jest dobrowolny i bezpłatny. W sytuacji braku źródła dochodu, osoba przebywająca w Ośrodku po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, kierowana jest do Ośrodka Pomocy Społecznej, w celu uzyskania wsparcia w formie świadczeń pomocy Społecznej. Ponadto SOW współpracuje z Bankiem Żywności w Olsztynie oraz Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie. Ośrodek posiada również tzw. „suchy prowiant”, który wydawany jest w ramach zgłaszanych potrzeb.

W przypadku, gdy osoba nie potrzebuje schronienia w SOW, a jest osobą doznającą przemocy domowej może skorzystać ze wsparcia Ośrodka jako klient niestacjonarny. Osoba taka objęta może zostać specjalistyczną pomocą psychologiczną, prawną, socjalną, terapeutyczną, pedagogiczną, a także grupowymi formami wsparcia, w zależności od zgłaszanych przez nią potrzeb. Jeśli dana osoba nie spełnia kryteriów przyjęcia (nie doświadcza przemocy domowej), kierowana jest do innych form wsparcia i miejsc schronienia.

III. Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień

Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień to jednostka budżetowa gminy odpowiedzialna również za realizację zadań wynikających z Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej dla Olsztyna na lata 2024 – 2028. Oferta wsparcia Zespołu nie obejmuje zapewnienia schronienia jednak obejmuje usługi pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej i prawnej.

Formy udzielanej pomocy rodzinom to: konsultacje specjalistów, zajęcia edukacyjne, warsztaty umiejętności życiowych i społecznych, treningi zachowań, poradnictwo, psychoterapia, socjoterapia, szkoła dla rodziców, grupy wsparcia, program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. Działania podejmowane przez specjalistów zatrudnionych i współpracujących z Centrum obejmują specjalistyczne wsparcie indywidualne jak również zajęcia grupowe. Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień zadania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej realizuje w strukturze Centrum Rozwiązywania Problemów Dzieci i Młodzieży, w skład którego wchodzi: Punkt Pomocy „Moc” przy ul. Towarowej 18P, Punkt Pomocy „Promyk” przy ul. Pstrowskiego 36, Punkt Interwencji Kryzysowej przy ul. Metalowej 5, Punkt Terapii przy ul. Metalowej 5.

IV. Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Kobiet i Ich Dzieci Ofiar Przemocy

Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest prowadzony przez Caritas Archidiecezji Warmińskiej, przy ul. Grunwaldzkiej 45 w Olsztynie, świadczy pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej. Oferuje wsparcie w zakresie:

- pomocy psychologicznej - wsparcie emocjonalne i interwencja kryzysowa,
- pomocy socjalnej - praca socjalna mająca na celu poprawę sytuacji życiowej,
- pomocy prawnej - porady dotyczące praw i obowiązków osób w kryzysie,
- pomocy medycznej - dostęp do podstawowej opieki medycznej,
- grupy wsparcia - spotkania dla osób o podobnych doświadczeniach,
- Hostel - całodobowe schronienie dla potrzebujących (30 miejsc).

Z poważaniem

Prezydent Olsztyna

Robert Szewczyk